

ЗНАЧЕННЯ ТРАНСПОРТУ ЛЬВОВА У РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

Степан Кузик, к. геогр. наук, доцент

Юрій Борсук, старший лаборант

Львівський національний університет імені Івана Франка,

Львів, Україна

borsukurij2@gmail.com

Львів став єдиним українським містом, що увійшло до сотні найпопулярніших міст світу з показником 2,7 млн туристів у 2018 р. (80 місце рейтингу) [3]. Зростання поїздок з/до міста потребує розвитку транспорту в міжнародному сполученні.

Нині Львів починає налагоджувати систему транспортних сполучень із зарубіжними іншими країнами. Перевага надається авіаційному транспорту, оскільки саме ним користується найбільша кількість туристів, які подорожують на далекі відстані. Минулого року пасажиропотік міжнародного аеропорту «Львів» імені Данила Галицького досягнув 1,6 млн пасажирів. Розгалужена мережа автомобільного транспорту сприяє полегшеній доступності до багатьох поселень у різних країнах Європи. Залізничний транспорт намагається функціонувати на найбільш популярних міжнародних напрямках.

Автобусні перевезення є найбільш мобільними. Дістатися автобусом можна до більшості міст Європи, розташованих відносно недалеко від Львова. Для забезпечення міжнародних перевезень у вказаному центрі функціонують автовокзал, автостанція №2 та автостанція №8.

Якщо загалом проаналізувати роботу автотранспортних підприємств у міжнародному сполученні, то можна сказати, що зі Львова автобуси вирушають до Білорусі, Італії, Латвії, Литви, Молдови, Німеччини, Польщі, Чехії. Найлегше подорожувати до Польщі, оскільки тут курсує 73 % від усіх міжнародних автобусів. В Чехію та Німеччину відправляється набагато менше автопарку (11 % та 6 % відповідно). Таким чином, можна простежити й трудову міграцію населення. Наприклад, до Білорусі на заробітки майже ніхто не виїжджає, тому частка міжнародних автобусів становить 4 %. Подібна ситуація спостерігається з Литвою й Латвією (2 %), Молдовою й Італією (1 %).

Проведені розрахунки показують, що середня протяжність автобусних маршрутів досягає 817 км. Понад 2000 км становить протяжність автобусних маршрутів зі Львова в Бельсько-Бялу, Барі,

Герне, Гдиню. Долають відстань більше 1000 км автобусні маршрути у сполученні до Гдині, Дортмунда, Щеціна, Бонна, Гамбурга, Пльзень, Свиноуйсьце, Брно, Колобжега, Карлових Варів, Ліберця, Слупська, Броцлава, Праги. Найкоротші автобусні відстані навіть не досягають 100 км, наприклад, Львів – Перемишль (96 км). Від 100 до 500 км становить протяжність автобусних маршрутів у напрямі Польщі (Люблін, Варшава, Лодзь) та Білорусі (Брест). Заданий діапазон відстаней дає можливість простежити території, з якими Львів не має прямого автобусного сполучення. В умовах вигідної автотранспортної доступності зі Львова неможливо виїхати автобусом в Австрію, Болгарію, Боснію і Герцеговину, Румунію, Сербію, Словаччину, Словенію, Угорщину, Хорватію.

Аналіз пасажирських перевезень залізничним транспортом показує, що найдешевші залізничні квитки із України – в Польщу. Однак, на деяких маршрутах швидше і економніше літати літаком.

Зараз Львів має пряме залізничне сполучення зі Словаччиною, Угорщиною, Польщею, Австрією, Білоруссю та Російською Федерацією. Вартість квитків змінна, оскільки тариф залежить від курсу валют.

Середня відстань міжнародних пасажирських маршрутів зі Львова становить 476 км: мінімальна – 97 км (Перемишль), максимальна – 1483 км (Москва). Якщо враховувати той факт, що Міністерство інфраструктури України найближчим часом планує припинити залізничне сполучення з РФ, то можна вважати максимальною відстань 901 км за сполученням Львів – Могилів. Таким чином, пасажирів мають можливість подорожувати залізничним транспортом на відстані майже від 100 до 900 км.

Статистика виїзду громадян із України з туристичною метою свідчить про те, що найбільше пасажирів відправляються в Туреччину, Єгипет, Білорусь, Болгарію, ОАЕ, Ізраїль, Румунію, Австрію, Польщу, Німеччину, Чехію. З вищенаведених країн Туреччина, Єгипет, ОАЕ та Ізраїль належать до ринку авіаперевезень, оскільки розташовані від Львова на відстанях більше 1500–2000 км. Для залізничного транспорту доступними залишаються Білорусь, Румунія, Австрія, Польща, Німеччина, Чехія. Зараз зі Львова неможливо виїхати поїздом до Румунії, Німеччини та Чехії. Крім того, окремі міста з населенням понад 500 тис. осіб у Польщі (Варшава, Лодзь, Познань) не мають прямого залізничного сполучення зі Львовом.

Проблема сполучення транспортних центрів Львівщини з Прагою вже доведена до логічного завершення. З 11 грудня 2019 року

чеський перевізник Leo Express планує запустити прямий потяг із Мостиськ до Праги через Краків. Причиною цього називають значний інтерес до такого сполучення з Україною за рахунок доповнення транспорту на маршруті Прага – Львів. Загалом, час у дорозі з Мостиськ до Праги становитиме 9 годин і 45 хв [1]. Ще дві години доведеться доїжджати приміським поїздом Львів – Мостиська-2. Для покращення доїзду в нічний час до ст. Мостиська-2 можна продовжити курсування швидкісного експреса Дарниця – Львів – Дарниця.

Водночас їхати в сусідні країни поїздом на деяких напрямках не вигідно ні за ціною, ні за часом. Наприклад, квиток Львів – Вроцлав на лоукостер Wizz Air коштує 799 грн, а переліт займає всього 1 годину 15 хвилин. Це дешевше від поїзда удвічі та швидше на 11 годин [5].

Пасажирські перевезення повітряним транспортом забезпечує аеропорт Львів. Регулярні авіарейси протягом тижня здійснюються як до країн Європи й Близького Сходу, так і в межах України.

Найбільша кількість авіарейсів припадає на вильоти до Польщі (31 %). Авіарейси головно виконуються до Варшави тричі на добу, а також до Познані і Бидгоща двічі на тиждень за допомогою авіакомпанії LOT. Відомі лоукости літають до Варшави та Краків (Ryanair), Вроцлава, Гданська й Катовіце (Wizz Air). Туреччина займає друге місце за кількістю регулярних авіасполучень (17 %). Тут інтенсивно здійснюються перельоти до Стамбула (Turkish Airlines двічі на добу, Pegasus – один раз у день). Щоденно можна дістатися й Анталії: тут літає Windrose Airlines. 12 % авіапотоків припадає на Італію й Німеччину. До Італії кожного дня Ernest Airlines літає в одне з міст – Рим, Мілан, Неаполь, Венецію. Німеччина виділяється декількома авіакомпаніями: Lufthansa – до Мюнхена, Ryanair – до Меммінгена, Wizz Air – до Берліна й Дортмунда. Більше 6 % припадає на Білорусь (Мінськ) й Велику Британію (Лондон). Решта країн займають невеликі відсоткові значення, наприклад Австрія (Відень) та Єгипет (Гургада, Шарм-ель-Шейх) по 4 %; Нідерланди (Амстердам) й Литва (Вільнюс) по 3 %; Словаччина (Братислава) по 2 %. Найменше літаків формується в Ізраїль (Тель-Авів) та Іспанію (Мадрид). Там літає українська авіакомпанія Ukraine International Airlines.

З наявних авіасполучень середня відстань польотів зі Львова становить 850 км (найбільша середня в неділю – 1012 км, найменша середня в четвер – 729 км). Проаналізувавши заданий діапазон відстаней, можна сказати, що деякі міста з населенням понад півмільйона осіб в окремих країнах не мають прямого сполучення зі Львовом (табл. 1).

Можливі авіасполучення Львова з деякими містами Європи

Назва міста	Назва країни	Відстань авіаційна, км	Відстань автомобільна, км
Софія	Болгарія	801	1332
Копенгаген	Данія	1001	1356
Рига	Латвія	799	964
Скоп'є	Македонія	899	1371
Дрезден	Німеччина	739	846
Лейпциг	Німеччина	849	959
Нюрнберг	Німеччина	932	1150
Дніпро	Україна	831	960
Харків	Україна	886	1015
Загреб	Хорватія	747	940

Сьогодні з аеропорту Львова відсутні авіарейси до таких близьких столиць Європи як Софія, Рига, Скоп'є, Загреб. Під час написання статті з'ясувалося, що з 1 квітня 2019 року латвійська авіакомпанія AirBaltic почала виконувати авіаперевезення сполученням Рига – Львів – Рига [4].

Таким чином, Львів має всі можливості у недалекій перспективі значно розширити кількість міжнародних автобусних маршрутів, залізничних сполучень та авіарейсів. Все це сприятиме збільшенню популярності та зростанню пасажиропотоків у міжнародних перевезеннях і перетворенню міста у конкурентоздатний європейський транспортний вузол.

Список використаних джерел:

1. Із Праги до Мостиськ планують запустити прямий поїзд [Електронний ресурс] // «Твоє місто». – Режим доступу: <http://tvoemisto.tv/news/iz-pragy-do-mostysk-planuyut-zapustyty-pryamyu-poizd-98172.html>
2. Кузик С. Географія міжнародного туризму: навч. посібник / С. Кузик. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2018. – 268 с.
3. Львів вперше увійшов до сотні найбільш туристичних міст світу [Ел. ресурс] // «УНІАН». – Режим доступу: <https://www.unian.ua/tourism/news/10370619-lviv-vpershe-uviyshov-do-sotni-naybilsh-turistichnih-mist-svitu.html>
4. Міжнародний аеропорт «Львів» імені Данила Галицького [Електронний ресурс] // Вікіпедія. Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Міжнародний_аеропорт_«Львів»_імені_Данила_Галицького
5. «Укрзалізницею» за кордон: куди і за скільки можна поїхати на поїзді [Ел. ресурс] // «Finance.ua». – Режим доступу: <https://news.finance.ua/ua/news-/402013/ukrzaliznytseyu-za-kordon-kudy-i-za-skilky-mozhna-poyihaty-na-poyizdi>